

Men det er det længste, det i praksis ville være muligt at nå. At have en ankeinstans, der suverænt kunne omgøre myndighedernes beslutning, er simpelt hen ikke politisk muligt.

Men det andet må udvalget prøve at diskutere. Det er en mulighed at gå den vej, men foreløbig har vi altså valgt i lovforslaget kun at udvide følgeudvalget og bede det om at afgive skriftlig beretning, så vi ser, hvilke problemer der er i arbejdet med arkivloven.

Hermed sluttede forhandlingen.

### Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

### Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**12) Første behandling af lovforslag nr. L 184: Forslag til lov om ændring af lov om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra et EU-medlemslands område m.v. (Gennemførelse af EF-direktiv m.v.).**

Af kulturministeren (Ebbe Lundgaard).  
(Fremsat 12/3 97).

Lovforslaget sættes til forhandling.

### Forhandling

#### Hanne Andersen (S):

Dette lovforslag er alene en teknisk ændring til de to regelsæt, der blev vedtaget i 1993 på dette område, om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra et medlemsland.

Baggrunden for lovforslaget er to EU-regelsæt fra 1993. Direktivets omfattende bilag var også bilag til lovforslaget. Det handlede om regler for udførelse af kulturgoder og om tilbagelevering af de kulturgoder, som var fjernet ulovligt.

Lovforslagets omfattende bilag eller katalog beskrev kategorier af kulturgoder. Der er nu opstået et fortolkningsspørgsmål. Ikke alle lande opfatter samme kunstværker på samme måde, værdiansætter dem i hvert fald ikke ens.

Aktuelt handler det om placeringen af værdifastsættelsen af gouacher, akvareller og pasteller. Man har nu fundet sammen om en fælles værdi for denne gruppe, og denne fælles værdi og denne holdning skal ind i regelsættet. Det er teknikken.

Der vil ganske givet komme flere sådanne tekniske ændringer, ikke mindst når Kommissionen er færdig med undersøgelsen af, hvordan ordningen har fungeret og fungerer.

Derfor kan vi tilslutte os, at ministeren får bemyndigelse til at gennemføre ændringer af regelsættet, der har denne tekniske karakter, og således, at nye områder også omfattes af reglerne om straf og bøde ved at overtræde reglerne.

Jeg skal på Det Radikale Venstres vegne sige, at de også kan tilslutte sig lovforslaget.

#### Bertel Haarder (V):

Man kan godt diskutere nødvendigheden af dette omfattende europæiske regelsæt, men da det nu er der, skal det naturligvis tilpasses virkeligheden, og når man har glemt en bestemt kategori i et bilag og det senere viser sig, at det er særdeles u hensigtsmæssigt at udelade denne kategori for akvareller, pasteller og gouacher, er der jo ikke andet at gøre end at få rettet bilaget.

For at Folketinget ikke skal ulejliges, næste gang man opdager, at man har glemt en teknisk kategorisering eller andet, synes jeg også, det er fornuftigt, at ministeren for fremtiden selv kan ekspedere tilsvarende tekniske sager.

Så Venstre giver tilslutning til lovforslaget og kan i øvrigt tilslutte sig alt, hvad den socialdemokratiske ordfører nys har sagt.

#### Torben Rechendorff (KF):

Jeg vil gerne begynde med at citere en enkelt bemærkning fra ministerens bemærkninger til lovforslaget:

»Baggrunden for ændringsforslaget er det forhold, at der er konstateret en forskellig holdning hos medlemslandene med hensyn til placeringen af akvareller, gouacher og pasteller i bilagets kategorier vedrørende genstande, der er omfattet af ordningerne.«

Jeg bliver nødt til at sige, at just denne passage har ikke givet anledning til den store ophidselse i den konservative folketingsgruppe – den

er selvfølgelig også hærdet – men det er jo også bare et eksempel på, at når vi taler om dette med tilbagegivelse af kulturelle værker, bevæger tingene sig så hurtigt, at man ikke kan fælde det ned i en lov, og vi opfatter ministerens lovforslag på den måde, at det går ud på, at kategoriers placeringer, flytten om og sådan noget kan man ikke komme ned i Folketingssalen og ordne, hver gang det kommer på tale. Og det er vi ganske enige i. Vi mener altså, det er rigtigt nu at tage det ud og at give ministeren den kompetence, som er nødvendig for at kunne gennemføre de tekniske ændringer, der nu og siden måtte vise sig i denne anledning.

Så vil jeg bare føje til, at vi jo har at gøre med et tema af stor kulturel betydning. Det var efter vores opfattelse godt, at vi i 1993 nåede frem til modellen med Kulturværdisudvalget.

Vi mener også, at udvalget har vist sin absolute berettigelse og har forhindret, at væsentlige værker har forladt fædrelandet, og det var da i hvert fald en afgørende side af det.

Vi er altså klar til nu at forenkle det her og at give ministeren den kompetence, som ministeren beder om.

#### **Margrete Auken (SF):**

Lige da jeg så forslaget, tænke jeg: Jubi, nu skal vi komme efter svenskerne, og hvem vi ellers har haft af ransmænd, som har taget kjoler, springvand, Jyske Lov, for slet ikke at tale om, hvordan England og Frankrig har været ude på rov. Nu skal de have. Nu skal det leveres tilbage – troede jeg.

Så sad jeg i går aftes i en sen natte-time, da jeg havde fået gravet mig grundigt igennem arkivloven, og det eneste, jeg kunne se i dette lovforslag, var, at det handlede det ikke om, og jeg tror nok, det er det mest mislykkede lovforslag, jeg nogen sinde har set. For hvis man ikke kender sagen i forvejen, er det overhovedet ikke til at forstå, hvad det handler om, og det vil jeg godt.

Jeg havde en mistanke om, at der ikke var ret meget i det. Om man kan give så meget carte blanche, som Venstres og De Konservatives ordførere har gjort, ved jeg selvfølgelig ikke, for det var et meget, meget, meget stort frikort, ministeren fik dér.

Jeg vil selvfølgelig godt vide lidt mere om, hvad dette lovforslag handler om. Det er ikke til at se af forslaget, det fremgår ikke af forelæggelsen, og det fremgår ikke af bemærkningerne.

Ikke engang de ændringer, der er foretaget, er nævnt, så det var i virkeligheden gådegætning. Men jeg havde en mistanke om, at der ikke var noget særligt i dem, og den mistanke er nogenlunde blevet bekræftet nu, og vi vil velvilligt prøve at finde ud af, om det drejer sig om så lidt, som der er blevet sagt. Men bare for en anden gangs skyld: Sørg for, at det bliver et lidt mere letlæseligt stof, vi får i hænderne, så vi selv kan sidde i en sen natte-time og finde ud af, hvad lovforslaget handler om.

#### **Bent Hindrup Andersen (EL):**

Så snart der er tale om EF-direktiver inden for kulturområdet, tændes de røde advarselsslamper hos Enhedslisten. Kultur er ikke et område, der skal reguleres af EU.

Vi forstår, at direktivet er en teknisk ajourføring, fordi man i et tidligere direktiv ikke har været opmærksom på, at landene anvender forskellige værditærskler for akvareller, gouacher og pasteller. Vi vil ikke medvirke til, at EU overnationalt skal kunne fastsætte ensartede pris-kategorier for at tvinge et land til at tilbagelevere en akvarel til et andet land. Vi mener, der er tale om endnu en skæv udvikling i EU-sammenhæng, og vi kan derfor ikke støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

#### **Bertel Haarder (V):**

Vil det sige, at det er Enhedslistens politik, at hvis en person overtræder sit eget lands lovgivning og udfører et kulturgode til et andet land, er dette andet land i sin gode ret til at sige: Haps, det beholder vi! Er det Enhedslistens visioner for fremtidens forhold mellem verdens lande?

(Kort bemærkning).

#### **Bent Hindrup Andersen (EL):**

Til hr. Bertel Haarder: For det første mener vi slet ikke, det er et EU-anliggende; det er et grundlæggende standpunkt hos os. Og for det andet skal EU i dette tilfælde heller ikke beskæftige sig med prisfastsættelse for tingene.

#### **Aage Brusgaard (FP):**

Jeg må nok hellere være lidt forsigtig, for vores ordfører på området er lige taget af sted med et fly. Men hvis forslaget virkelig er et forslag til lov om ændring af lov om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra et EU-medlemslands område m.v., som det står skrevet, støtter vi lovforslaget.

**Ole Donner (DF):**

I modsætning til hr. Aage Brusgaard går jeg ud fra, at det, vi behandler, er det samme, som fremgår af overskriften, og jeg skal bare kort sige, at vi kan støtte kulturministerens lovforslag.

**Kulturministeren (Ebbe Lundgaard):**

Jeg skal starte med at takke for den meget positive modtagelse, lovforslaget som sådant har fået, selv om der også var nogle detaljerede spørgsmål, som forhåbentlig kan afklares under udvalgsarbejdet.

Hovedhensigten med forslaget er at undgå at ulejlige Folketinget, hver gang der kommer fortolkningsproblemer i forbindelse med de allerede gældende EF-direktiver, som er omsat til dansk lovgivning. Forslaget giver kulturministeren mulighed for gennem bekendtgørelser at leve op til sådanne nye fortolkninger fra Fællesskabets side, så derfor udvider forslaget på ingen måde ministerkompetencen, men indfører lidt smidighed i behandlingen af disse problemstillinger.

Jeg skal i øvrigt sige, at Danmark ikke har haft nogen sager, der har været berørt af bemeldte direktiv fra 1993, og derfor er det en sag af mere teknisk karakter, vi står og drøfter her.

Hermed sluttede forhandlingen.

**Afstemning**

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

**Formanden:**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**13) Første behandling af lovforslag nr. L 185: Forslag til lov om pligtaflevering af udgivne værker.**

Af kulturministeren (Ebbe Lundgaard). (Fremsat 12/3 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

**Forhandling****Poul Qvist Jørgensen (S):**

Hensigten med det forslag til ændring af den gældende pligtafleveringslov, kulturministeren her fremsætter, og som ophæver det nu forældede skel mellem bøger og andre medier, er, at alle udgivne værker for fremtiden skal være tilgængelige for offentligheden, og for god ordens skyld og også af sikkerhedsmæssige grunde skal de fremover fremsendes i to eksemplarer, der skal opbevares på henholdsvis Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket.

Af brugervenlige grunde kommer der nu en lille forbedring, så man kan nøjes med at sende værkerne til ét af stederne, der så distribuerer dem videre til det andet sted. Desuden skal afleveringspligten udvides til at gælde alle værktyper og ikke blot bøger.

Som ministeren har påpeget i sin pressemeddelelse om afleveringspligten, har vi her i Danmark haft en sådan ordning med aflevering af udgivelser i præcis 300 år, mens den gældende lov er noget yngre, nemlig fra 1927. Vi er altså i et dobbelt jubilæumsår, og jeg forstår, at det vil blive markeret på forskellig vis.

I takt med, at Gutenbergs fortræffelige opfindelse har fået selskab af andre former for massekommunikation, er tiden nu inde til at udvide lovens gyldighedsområde. Vi har især i de sidste 20 år oplevet en eksplosion i omfanget af kommunikationsmidler, der efter vores opfattelse må og skal sidestilles med bogen som kulturbærende medium.

Vi taler i dag om kulturspredning gennem bøger, lydbøger, bånd, cd'er, cd-rom'er, videoer, laserdisks, disketter og snart sagt enhver elektronisk formidlingsform. Disse ting må naturligvis også fremover være omfattet af loven om pligtaflevering, og det må også sikres, at der eksisterer mulighed for afspilning. Derimod drømmer vi ikke om at ændre andre publikationsmedier end dem, der officielt er udgivet.